

Lovvedtak 97

(2016–2017)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 309 L (2016–2017), jf. Prop. 97 L (2016–2017)

I Stortingets møte 2. juni 2017 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i vannressursloven og jordlova (konsesjonsplikt for grunnvannstiltak og unntak fra omdisponeringsforbudet)

I

I lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann gjøres følgende endringer:

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Kapittel 5. Vernede vassdrag og nasjonale lakse-vassdrag

I kapittel 5 skal ny § 35 a lyde:

§ 35 a (vassdragstiltak i nasjonale laksevassdrag)

Når det treffes vedtak eller gjennomføres tiltak som kan påvirke laksens levevilkår, skal de særskilte hensyn som følger av Stortingets vedtak om nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder, legges til grunn. I disse områdene skal laksen sikres en særlig beskyttelse mot skadelige inngrep.

I kapittel 8 skal ny § 43 a lyde:

§ 43 a (forvalteransvar og aktsomhetsplikt)

Enhver skal opptre aktsomt for å unngå at grunnvann påvirkes til skade eller ulempe for allmenne eller private interesser.

Grunnvannstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. Denne plikten gjelder så langt den kan oppfylles uten uforholdsmessig utgift eller ulempe. Vassdragsmyndigheten kan ved forskrift fastsette nærmere regler om planlegging, gjennomføring og drift av bestemte typer grunnvannstiltak.

Grunnvannstiltak skal fylle alle krav som med rimelighet kan stilles til sikring mot fare for mennesker, miljø eller eiendom.

§ 45 skal lyde:

§ 45 (konsesjonsplikt for grunnvannstiltak)

Ingen må iverksette grunnvannstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser uten konsesjon fra vassdragsmyndigheten. §§ 23 til 29 gjelder tilsvarende.

Vassdragsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfelle fastsette om et grunnvannstiltak trenger konsesjon etter første ledd. Vassdragsmyndigheten skal treffe enkeltvedtak etter første punktum dersom tiltakshaveren, berørt fagmyndighet eller andre med rettslig interesse begjærer det. Vassdragsmyndigheten kan forby iverksetting før avgjørelsen er truffet. Klage over vedtak om at tiltaket må ha konsesjon, kan ikke gis oppsettende virkning. Regelen i § 27 gjelder tilsvarende.

Grunnvannsuttak over 100 kubikkmeter per døgn skal meldes til vassdragsmyndigheten, som skal vurdere om uttaket krever konsesjon etter første ledd. Det samme gjelder hvor flere grunnvannsuttak som naturlig må sees under ett, overstiger 100 kubikkmeter per døgn.

En grunneier kan uten konsesjon ta ut grunnvann til husholdning og husdyr på eiendommen.

§ 47 skal lyde:

§ 47 (erstatningsansvar)

Tiltakshaveren kan bli ansvarlig etter alminnelige erstatningsregler ved overtredelse av § 5 første ledd, § 43 a første ledd og § 46 første ledd.

Tiltakshaveren er ansvarlig uten hensyn til skyld

- a) for skade eller ulempe fra vassdragstiltak og grunnvannstiltak som skyldes feil eller mangler ved tiltakets utførelse etter § 5 annet og tredje ledd og § 43 a annet og tredje ledd eller tiltakets vedlikehold etter § 37 første ledd eller i forbindelse med brudd på konsesjonsplikten etter § 8 eller § 45 eller vilkår i konsesjon etter § 26;
- b) for skade eller ulempe på eiendom eller rettigheter fra et konsesjonsgitt vassdragstiltak eller grunnvannstiltak;
- c) for skade eller ulempe på eiendom eller rettighet ved nedlegging av et vassdragsanlegg, jf. § 41;
- d) for skade fra vannledninger eller vanntunneler;
- e) for skade som skyldes motorisert ferdsel eller fløting i vassdraget;
- f) når det ellers følger av alminnelige erstatningsregler.

§ 48 første ledd skal lyde:

Hvis et vassdragstiltak eller grunnvannstiltak er i strid med denne lov eller vedtak i medhold av loven, og tiltaket volder skade, har tiltakshaveren bevisbyrden for tilstanden før skaden dersom den ikke lenger kan iakttas.

§ 49 første ledd skal lyde:

Erstatning for skade og ulempe på eiendom fra et lovlig vassdragstiltak eller grunnvannstiltak kan bare kreves i den utstrekning skaden eller ulempen er urimelig eller unødig etter reglene i granneloven § 2 annet til fjerde ledd.

§ 50 første ledd skal lyde:

Vassdragsmyndigheten kan gi pålegg om at vassdragstiltak eller grunnvannstiltak som kan volde betydelig skade, skal ha forsikring for mulig erstatningsansvar.

§ 52 første ledd skal lyde:

Volder et vassdragstiltak eller grunnvannstiltak skade av betydning som ikke ble forutsett ved tidligere oppgjør, kan skadelidte kreve erstatning for skaden ved søksmål. Bestemmelsen i § 51 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 59 første ledd skal lyde:

Den som har rettslig interesse i det, kan kreve at forhold som er i strid med loven eller vedtak i medhold av loven, blir rettet. Vassdragsmyndigheten kan gi pålegg om retting dersom det konstateres forhold som er i strid med loven eller vedtak i medhold av lo-

ven. Om nødvendig kan det pålegges stans i pågående virksomhet.

§ 63 første ledd skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil tre måneder straffes den som forsettlig eller uaktsomt

- a) iverksetter et tiltak som er konsesjonspliktig etter denne lov uten hjemmel i konsesjon eller uten tilatelse i plan;
- b) iverksetter et meldepliktig vassdragstiltak eller grunnvannsuttak uten å følge reglene i denne lov eller forskrift i medhold av denne lov om meldeplikt;
- c) overskrider en konsesjon eller overtrer konsesjonsvilkår eller pålegg fastsatt med hjemmel i denne lov;
- d) overtrer bestemmelsene i § 5 tredje ledd, § 10 første ledd (jf. § 44 annet ledd), § 11, § 16 annet ledd, § 37 første ledd, § 38 første ledd første punktum, § 39, § 43 a tredje ledd, § 46 eller § 54;
- e) overtrer en bestemmelse i forskrifter etter § 36, § 38 annet ledd bokstav d eller § 39 som forskriftene setter straff for.

§ 64 skal lyde:

§ 64 (vassdragsmyndigheten)

Kongen fastsetter hvem som er vassdragsmyndighet og hvilken vassdragsmyndighet som kan trefte vedtak etter loven, og herunder legge oppgaver etter loven til kommuner. Departementet kan også legge oppgaver etter loven til andre enn vassdragsmyndigheten, herunder til private rettssubjekter.

Kommunen treffer vedtak om konsesjon til vannkraftverk på inntil 1 MW installert effekt etter § 8 første ledd. Kongen kan gi forskrift om unntak fra første punktum. Kommunen fører tilsyn med at utbyggingen skjer i samsvar med konsesjonen og kan kreve retting etter § 59 og pålegge tvangsmulkt etter § 60. Kommunen er myndighet etter §§ 27 og 28 for vedtak etter dette leddet.

Departementet er klageinstans for kommunens vedtak etter annet ledd. For øvrig er Fylkesmannen klageinstans over vedtak truffet av kommunen.

Kongen kan gi enhver med myndighet etter loven instruks om hvordan myndigheten skal utøves og om delegasjon av den. Dette gjelder ikke i enkeltsaker som kommunen behandler etter annet ledd.

II

I lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord skal § 2 tredje ledd lyde:

Føresegnene i §§ 9 og 12 gjeld ikke for tiltak med konsesjon etter energiloven § 3-1, vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven.

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Loven gjelder ikke for grunnvannstiltak som er påbegynt før lovens ikrafttredelse, og for tiltak

som er behandlet etter jordlova §§ 9 og 12 før lovens ikrafttredelse.

Olemic Thommessen

president

